

Tutoring w polskiej szkole.

(bibliografia w wyborze)

KSIĄŻKI:

1. Nauczyciel-tutor : prakseologiczna rekonstrukcja tutoringu szkolnego / Sławomir Krzychała. - Wrocław : Wydawnictwo Impuls, 2018.

Sygnatura: 114801

Książka Sławomira Krzychały jest dziełem ukazującym wielowymiarowe podejście do tutoringu szkolnego, w perspektywie założeń teoretycznych, realizowanych działań, aktywności nauczycieli i nauczycielek, ale również (a w zasadzie przede wszystkim) podsumowania pewnego przedsięwzięcia edukacyjnego i interpretacji doświadczeń, jakie wraz z nim się pojawiły. [...] o wyjątkowości niniejszej publikacji świadczą: badane instytucje (gimnazja), czas badania i przygotowania monografii (reformacja oświaty z 2016 roku). W ten sposób monografia staje się naukowym podsumowaniem zarówno pewnego typu szkół, jak i unikatowych projektów w nich realizowanych i będzie czytana jako jedno z pierwszych podsumowań funkcjonowania polskich gimnazjów. Z recenzji dr. hab. Pawła Rudnickiego, prof. DSW Tutoring pozwala zindywidualizować działania wychowawcze, najpierw przez samo powierzenie tutorowi pod opiekę konkretnego ucznia, a nie całego zespołu klasowego. Nawet jeśli nauczyciel pracuje z większą grupą uczniów (z reguły z 10-12 osobami), to relacja tutor - grupa pozostaje drugoplanowa (Zuchniewicz 2015, s. 121). Tutoring opiera się na długofalowej relacji pomiędzy konkretnym nauczycielem a wychowankiem. Relacja przybiera formę regularnych spotkań tutorskich, zwanych tutorialami (Budzyński, Traczyński 2012). W realiach tutoringu szkolnego są to modelowo indywidualne 30-40-minutowe spotkania, odbywające się raz w miesiącu. Tutoriale stanowią w tutoringu działanie podstawowe, które ogniskuje kluczowe idee i reguły praktyki tutorskiej.

2. Nowe koncepcje zarządzania ludźmi / Joanna M. Moczydłowska, Karol Kowalewski. - Warszawa : Difin, 2014.

Sygnatura: 108999

Bardzo dynamiczne, skokowe zmiany zachodzące w świecie współczesnych organizacji powodują, że przedstawiciele nauk o zarządzaniu, a także praktycy biznesu poszukują nowych rozwiązań wspierających efektywność organizacyjną. Rosnąca konkurencja, niepewność, kolejne fale kryzysu gospodarczego oraz niespotykany w historii świata przyrost wiedzy i rozwój nowych technologii - to tylko przykłady czynników wyjaśniających wzmożone zainteresowanie rozwojem nauki zarządzania i profesjonalizacją praktyki zarządzania. Skutkuje ono próbą konstruowania wciąż nowych koncepcji zarządzania, które będą w sposób rzetelny i trafny opisywały rzeczywistość organizacyjną. W publikacji Autorzy omówili koncepcje zarządzania, które powstały w ostatnich latach (na przykład koncepcja pozytywnej organizacji) lub w sposób istotny uległy modyfikacji (jak koncepcja zarządzania talentami). Książka adresowana jest nie tylko do środowiska nauki czy do studentów kierunków społecznych, ale przede wszystkim do praktyków zarządzania. Prezentowane koncepcje mogą być wartościowym źródłem inspiracji do tworzenia organizacji jako miejsca pracy „z wyboru” dla najbardziej wartościowych, zaangażowanych, utalentowanych i lojalnych pracowników.

3. Nowoczesny wychowawca - tutor, mentor, coach / pod red. Józefy Bałachowicz i Agnieszki Rowickiej ; Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Janusza Korczaka w Warszawie. - Warszawa : Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Janusza Korczaka, 2013.

Sygnatura: 107926 P

Publikacja prezentuje teoretyczne i praktyczne aspekty różnych sposobów kształcenia i wychowania młodego człowieka opartych na dialogu, bezpośredniej relacji Ja-Ty, mistrz-uczeń. Można powiedzieć, że problematyka ta była już wielokrotnie podejmowana w literaturze

pedagogicznej, ale nowe czasy i nowe potrzeby edukacyjne rodzą nowe sposoby odczytywania relacji nauczyciel-uczeń i nadawania im oczekiwanych walorów. Powracamy zatem do tej problematyki, a przedstawiane teksty promują nowatorskie zastosowanie tutoring, mentoringu i coachingu w idei edukacji spersonalizowanej, dopasowanej do zróżnicowanych potrzeb i predyspozycji uczniów i studentów. Ukazują warsztat pracy nowoczesnego wychowawcy w edukacji przedszkolnej, szkolnej, akademickiej, a także w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Opracowanie zawiera cenne wskazówki, przydatne w sztuce ujawniania i rozwijania ukrytych talentów i indywidualnych potencjałów wychowanków. Ukazuje również możliwości wspierania zmian w zachowaniach i postawach podopiecznych poprzez eliminowanie negatywnych postaw, niewłaściwych poglądów oraz korygowanie nieporządkanych przejawów stylu życia dzieci i młodzieży. Wyjątkową wartość stanowi pokłosie doświadczeń z pracy tutoringowej, którymi dzielą się autorzy opracowań.

4. Szkoła w dyskursie teorii i praktyki : wybrane konteksty / Ewa Murawska (red. nauk.). - Słupsk ; Poznań : Wydawnictwo Naukowe Contact Joanna Kondej, 2013.

Sygnatura: 108026

Edukacja i wychowanie to dwa podstawowe procesy wpisane w ludzką egzystencję, determinujące jej jakość i przebieg. Pojęcia te są badane, opisywane i interpretowane zarówno w dyskursie nauki, jak i szkolnej, codziennej praktyki, gdyż to właśnie szkoła stanowi przestrzeń przenikania się tych dyskursów.

5. Tutoring : teoria, praktyka, studia przypadków / red. nauk. Piotr Czekierda, Bartosz Fingas, Marcin Szala. - Warszawa : Wolters Kluwer Polska, 2015.

Sygnatura: 110096

Tutoring jako metoda edukacji spersonalizowanej, traktująca rozwój podopiecznego holistycznie, staje się coraz bardziej popularna. W opinii jej prekursorów oraz praktyków jest ona szansą na powrót do źródeł edukacji i odnowienie relacji mistrz-uczeń. Metoda ta, oparta na personalizmie, klasycznej koncepcji cnót i osiągnięciach psychologii pozytywnej oraz wyposażona w nowoczesne narzędzia edukacyjne, pozwala odkrywać pełnię potencjału podopiecznego, by mógł on wykorzystywać swoje talenty i mocne strony dla dobra własnego i innych. Niewątpliwym walorem tej książki jest jej kompleksowość: autorzy kładą nacisk zarówno na wnikliwy opis teoretycznych podstaw metody, jak i na konkretne przykłady jej zastosowania. Treść książki obejmuje: - definicję tutoring, teorię, źródła i założenia tej metody, - opis procesu stawania się tutorem, - kwestie wdrożeniowe, w tym pozyskiwanie środków na wprowadzenie tutoring, - omówienie funkcjonowania tutoring uwzględniające różnorodność jego zastosowań i celów w poszczególnych obszarach edukacji - w szkole, na uczelni i w edukacji nieformalnej, np. w organizacjach pozarządowych, - studia przypadków - opisy funkcjonowania tutoring w różnych instytucjach, - wywiady z praktykami tutoring. Publikacja stanowi kompleksowe źródło wiedzy o tej metodzie oraz znakomitą inspirację do jej stosowania i wdrażania. Adresatami książki są osoby interesujące się edukacją w szkole i na uczelni oraz edukacją nieformalną i rozwojem osobistym.

6. Tutoring akademicki : przegląd zagadnień / red. Małgorzata Taraszkiewicz. - Warszawa : Wydaw. Wyższej Szkoły Pedagogicznej TWP, [b.r]

Sygnatura: 105934

7. Tutoring jako spotkanie : historie indywidualnych przypadków / redakcja naukowa Beata Karpińska-Musiał, Magdalena Panońko. - Warszawa : Wolters Kluwer Polska, 2018.

Sygnatura: 114416

Czym jest tutoring? Skąd bierze się rosnąca popularność tej formy edukacji spersonalizowanej? Dlaczego jest postrzegany jako panaceum na problemy edukacji i wielka szansa na elitarnie kształcenie? Na te i wiele innych pytań odpowiadają Autorzy niniejszej publikacji. Redaktorki tomu, obie mocno związane z propagowaniem edukacji spersonalizowanej

w formule naukowej i szkoleniowej, zebrały kilkadziesiąt opowieści o autentycznej relacji mistrz-uczeń w murach szkół i uczelni. W pierwszej części książki przybliżają też specyfikę i kontekst pracy tutora w dzisiejszej instytucji kształcenia, zwracając uwagę na jego złożoność, esencję i rolę wartości w świecie zróżnicowanych postaw uczniów i nauczycieli. Tutorzy z całej Polski z kolei przekonują, że tutoring stanowi niezwykle szansę dla młodego człowieka. Pozwala mu na uzyskanie kompetencji przydatnych na rynku pracy, a także spełnione życie, zgodne z jego pasjami, możliwościami i pragnieniami.

8. Tutoring w polskiej szkole / Adrianna Sarnat-Ciastko. - Warszawa : Difin, 2015.
(Ingram)

Sygnatura: 110773

Książka jest unikatową na rynku wydawniczym prezentacją rozwoju tutoring w polskim systemie oświaty, będącego nową metodą, traktowaną jako swoista alternatywa dla wychowawstwa klasowego. Publikacja zawiera zestawienie treści porządkujących dotychczasową wiedzę o tutoring, ze wskazaniem oryginalnych korzeni metody oraz polskiego jej wykorzystania. Obok tego wskazuje na skalę obecnego zastosowania tej metody w polskiej szkole, procedurę jej wdrażania, jak również możliwą przyszłość tutoring. Książka uzupełniona jest opisem efektów stosowania tutoring u dla nauczyciela i ucznia, co zostało wykazane za pomocą badań porównawczych w grupie ponad 600 osób stosujących i nie stosujących tę metodę. Całość publikacji stanowi zatem kompletne źródło wiedzy dla praktyków i teoretyków, którzy szukają inspiracji do własnej działalności dydaktycznej i badawczej.

9. Tutoring w szkole : między teorią a praktyką zmiany edukacyjnej : praca zbiorowa / pod red. Mariusza Budzyńskiego [et al.]. - Wrocław : Towarzystwo Edukacji Otwartej, 2009.

Sygnatura: 100586, 100587

10. Twórcze wiązanie teorii i praktyki pedagogicznej : możliwości, wyzwania, inspiracje / red. nauk. Marta Kowalczyk-Wałędzik, Alicja Korzeniecka-Bondar, Katarzyna Bocheńska-Włostowska. - Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls" 2014.

Sygnatura: 109012

Książka stanowi efekt zbiorowej pracy kilkunastu autorów, w większości pracowników naukowo-dydaktycznych różnych uczelni, ale i praktyków, którzy podjęli namysł nad złożonością zjawiska twórczego wiązania teorii i praktyki pedagogicznej. Z punktu widzenia dydaktycznej idei wzajemnego przenikania się myśli naukowej oraz rozwiązań i wdrożeń praktycznych, wychodząc naprzeciw konieczności współpracy i współdziałania wszystkich podmiotów uczestniczących w organizacji i przebiegu procesu kształcenia (zarówno w warstwie refleksji naukowej, jak i realizacyjnej), podjęcie tej problematyki należy uznać za niezwykle cenne i ze wszech miar uzasadnione. [...] Publikacja stanowi wartościowe teoretycznie i uwzględniające realia praktyki edukacyjnej studium monograficzne, które bez zbędnej pretensjonalności, ale w duchu troski o dostrzeganie możliwości i ograniczeń oraz dostarczanie inspiracji na drodze twórczego wiązania teorii i praktyki pedagogicznej ukazuje czytelnikowi bogate spektrum działań służących realizacji tytułowej idei. W tym znaczeniu książka ta łączy zalety interesującej poznawczo publikacji naukowej, jak również nośnika o charakterze aplikacyjnym. [...] Publikację tę rekomenduję pedagogom - zarówno teoretykom, jak i praktykom, nauczycielom akademickim, a także studentom pedagogiki, kandydatom do zawodu nauczyciela oraz nauczycielom różnych etapów edukacyjnych. [z recenzji dr hab. Anny Karpińskiej, prof. nadzw. UwB] Dlaczego taki temat książki? Pedagogika jest nauką budującą system teoretycznej wiedzy o wychowaniu, kształceniu i samokształtowaniu człowieka oraz określającą praktyczną użyteczność, aplikacyjność tej wiedzy w praktyce, zatem jest nauką teoretyczno-praktyczną. Dlatego istnieje potrzeba twórczego wiązania teorii praktyki pedagogicznej, które może przynieść obustronne korzyści. Dysponowanie przez praktyków solidnym, aktualnym zapleczem teoretycznym, głębokim namysłem nad działaniem i jego konsekwencjami, posiadanie szerokiego zakresu wiedzy ogólnej jest podstawowym składnikiem poznawczego i praktycznego oglądu

rzeczywistości społeczno-pedagogicznej. Natomiast aktywne zaangażowanie intelektualne teoretyków w praktykę pedagogiczną stwarza możliwość formułowania nowych pytań badawczych, odkrywania nowych kategorii językowych, redefinicji zjawisk pedagogicznych, weryfikowania w praktyce treści istniejących koncepcji (konstruktów) teoretycznych, co ma miejsce przede wszystkim w dydaktyce ogólnej. Praca stanowi próbę uwolnienia się od tego stereotypu i otwarcia się na twórcze, wspólnotowe perspektywy poznawcze i praktyczne. Wspólnym celem redaktorek pracy i autorów tekstów było: ukazanie możliwości twórczego wiązania teorii i praktyki pedagogicznej; określenie wyzwań, barier, ograniczeń, które trzeba pokonać, aby to wiązanie przynosiło pożądane rezultaty; dostarczenie inspiracji/przykładów dobrych praktyk. Tak sformułowane cele pracy wyznaczyły jej strukturę, na którą składają się trzy części.

ARTYKUŁY:

1. Budowanie relacji nauczyciela z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych z wykorzystaniem metody tutoringingu / Mirosław Pawlak // *Języki Obce w Szkole*. - 2019, nr 2, s. 31 - 36.
2. Coaching a poczucie koherencji [Dokument elektroniczny] / Anna Worsztynowicz // *Forum Oświatowe*. - 2013, nr 2, s. 41 - 55
Adres wersji elektronicznej: <http://forumoswiatowe.pl/index.php/czasopismo/article/view/53/68>
3. Czym jest tutoring? / Joanna Berska. // *Wychowawca*. - 2016, nr 9, s. 14 - 15.
4. Edukacja przez dialog / Włodzisław Kuzitowicz // *Głos Pedagogiczny*. - 2013, nr 9, s. 16 - 18.
5. Efektywne uczenie się tylko w symbiozie nauczyciel - uczeń(?) / Joanna Król - Mazurkiewicz. // W: *Być nauczycielem - opiekunem - wychowawcą. Między teorią a praktyką* / Red. nauk. Grażyna Durka, Ewa Murawska. - Toruń: Wydawnictwo "Adam Marszałek", 2012. - S.260 - 274
Sygnatura: 106 814
6. Interakcje rówieśnicze - zjawisko tutoringingu dziecięcego / Agnieszka Pawlak. // *Nowa Szkoła*. - 2006, nr 3, s. 41 - 47.
7. Jak współpracować z uczniem inaczej - o tutoringingu słów kilka / Agnieszka Andrychowicz-Trojanowska // *Języki Obce w Szkole*. - 2018, nr 1, s. 60 - 63.
8. Jak wykorzystać zjawisko tutoringingu dziecięcego? / Agnieszka Pawlak. // *Nowa Szkoła*. - 2007, nr 3, s. 29 - 34.
9. Komunikacja w tutoringingu szkolnym z perspektywy edukacyjnej analizy transakcyjnej / Adrianna Sarant-Ciastko. // *Język Polski w Liceum*. - 2016/2017, nr 1, s. 38 - 50.
10. Nauczanie nieformalne. Tutoring jako jedna z form strategii edukacyjnej nauczyciela / Jolanta Sajdera. // *Nowa Szkoła*. - 2005, nr 4, s. 23 - 26.
11. O możliwościach wykorzystania coachingu w edukacji / Joanna Kozielska, Agnieszka Skowrońska - Pućka. // *Uczyć lepiej*. - 2014, nr 5, s. 15 - 16.
12. Podejście tuteurskie w pracy z uczniami o szczególnych uzdolnieniach / Kinga Białek // *Meritum*. - 2020, nr 1, s. 18 - 27

13. Pragmatyka współcześnie stosowanych metod nauczania i uczenia się [Dokument elektroniczny] / Ryszard Panfil // Forum Oświatowe. - 2013, nr 2, s. 89 - 101
Adres wersji elektronicznej: <http://forumoswiatowe.pl/index.php/czasopismo/article/view/86/71>
14. Rozwój talentów wychowanków metodą tutoringu / Agnieszka Rowicka // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2015, nr 4, s. 28 - 40.
15. Tutoring - nowatorska metoda pracy z uczniem zdolnym / Krzysztof Słaboń. // Uczyć lepiej. - 2014, nr 4, s. 4 -- 5.
16. Tutoring - sztuka odkrywania, wzmacniania i rozwijania mocnych stron / Ewa Grodecka // Język Polski w Gimnazjum. - 2015/2016, nr 4, s. 50 - 57.
17. Tutoring a czas. Strukturalizacja czasu w opinii tutorów szkolnych z perspektywy edukacyjnej analizy transakcyjnej [Dokument elektroniczny] / Adrianna Sarnat - Ciastko // Forum Oświatowe. - 2013, nr 2, s. 125 - 139
Adres wersji elektronicznej: <http://forumoswiatowe.pl/index.php/czasopismo/article/view/35/73>
18. Tutoring akademicki - korzyści dla studenta, nauczyciela i uczelni wyższej / Sabina Ratajczak. // Kultura i Edukacja. - 2016, nr 3, s. 154 - 171, bibliogr.
19. Tutoring akademicki / Agnieszka Rowicka. // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2014, nr 4, s. 3 - 11.
20. Tutoring jako forma zindywidualizowanego kształcenia / Barbara Jaśniewicz. // Oświata Mazowiecka. - 2013, nr 4, s. 11 - 13.
21. Tutoring jako skuteczne narzędzie edukacji / Jolanta Wasilewska // Dyrektor Szkoły. - 2015, nr 7, s. 54 - 56
22. Tutoring jako zmiana modelu wychowawczego / Daniel Starski. // Dyrektor Szkoły. - 2019, nr 7, s. 75 - 78.
23. Tutoring nauczycielski - tutoring rówieśniczy: aspekty etyczne [Dokument elektroniczny] / Anna I. Brzezińska, Karolina Appelt // Forum Oświatowe. - 2013, nr 2, s. 13 - 29
Adres wersji elektronicznej: <http://forumoswiatowe.pl/index.php/czasopismo/article/view/39/66>
24. Tutoring rodzinny. Rozm. z Anną Wardak / Rozm. Piotr Czekierda. // Gazeta Szkolna. - 2010, nr 50, s. 6 - 7.
25. Tutoring rówieśniczy - nowa jakość edukacyjna / Radosław Mysior. // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2014, nr 4, s. 11 - 16.
26. Tutoring rówieśniczy - stara metoda na nowo odkryta / Karolina Appelt, Joanna Matejczuk. // Psychologia w Szkole. - 2014, nr 1, s. 21 - 30.
27. Tutoring rówieśniczy / Aneta Baranowska. // Wychowawca. - 2015, nr 10, s. 31 - 33.
28. Tutoring rówieśniczy dla dziecka ze spektrum autyzmu / Kinga Ferenc. // Szkoła Specjalna. - 2018, nr 3, s. 204 - 211.
29. Tutoring rówieśniczy w edukacji elementarnej / Marta Marchow // Remedium. - 2014, nr 1, s. 1 - 4.

30. Tutoring szansą dla systemu edukacji / Maria Sitko. // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2011, nr 4, s. 27 - 32.
31. Tutoring w resocjalizacji / Małgorzata Wojtaszewska. // Oświata Mazowiecka. - 2015, nr 1, s. 20 - 23.
32. Tutoring w szkole czy dobre doradztwo? / Julian Piotr Sawiński. // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2014, nr 4, s. 16 - 19.
33. Tutoring we wrocławskich gimnazjach / Maria Sitko. // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2011, nr 5, s. 43 - 50.
34. Tutoring wsparciem pracy nauczyciela stażysty / Dorota Cichecka // Meritum. - 2020, nr 2, s. 21 - 25
35. W cztery oczy. Tutoring /Bartosz Fingas. // Sygnał. - 2015, nr 4, s. 42 - 45.
36. Wdrożenie tutoringu w szkole / Małgorzata Pomianowska, Katarzyna Szczepkowska. // Dyrektor Szkoły. - 2019, nr 7, s. 79 - 85.
37. Wykorzystanie tutoringu rówieśniczego w edukacji dzieci z zaburzeniami spektrum autyzmu / Daria Szykowna. // Szkoła Specjalna. - 2018, nr 2, s. 136 - 143.

Wybór i opracowanie:
Magdalena Gutowska
Dział Informacyjno-Bibliograficzny
CDN PBP w Pile